

ZODPOVĚDNOST SESTRY V PŘEDSTERILIZAČNÍ PŘÍPRAVĚ ZDRAVOTNICKÝCH PROSTŘEDKŮ

Petra Kadlecová
Dagmar Ježková
FN Brno

Legislativa

Vyhláška MZ č. 306/2012 Sb. o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních nemocí a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče

Předsterilizační příprava jako součást sterilizace přispívá k prevenci nozokomiálních nákaz ve ZZ.

Předsterilizační přípravu ve ZZ zajišťuje:

- Individuální sterilizace
- Přísálová sterilizace
- Centrální sterilizace

Legislativa

Vyhláška č.55/2011 Sb. o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Cca 30 zdravotnických profesí má vyhláškou stanoveno oprávnění „přejímat, kontrolovat, a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu“.

(všeobecná sestra, praktická sestra, porodní asistent, ergoterapeut, zdr.laborant, optometrista, zubní technik, zdr.záchranář, farmaceutický asistent, fyzioterapeut, sanitář...)

Vzdělávání

- * Vědomosti o sterilizaci ze školy ??
Jen teorie, praxe žádná
- * Adaptační proces – až půl roku
- * Samovzdělávání v oboru /e-Learningové kurzy,.../
- * Semináře, kongresy,...
- * NCO NZO – CK sterilizace a dezinfekce-metody jejich kontroly
- * Aj.

Předsterilizační příprava ZP

Chirurgické instrumentárium

Instrumentační sety nebo jednotlivé kusy

- * Dekontaminace
- * Čištění a sušení
- * Kontrola čistoty, funkčnosti a stavu ZP
- * Setování
- * Balení vč. popisu

Předsterilizační příprava ZP

Obvazový materiál a operační prádlo k opakovanému použití

Zodpovědnost sestry v předsterilizační přípravě

- * Provádí předsterilizační přípravu sama
- * Zajišťuje prostřednictvím např. sanitářů, kteří pracují pod odborným dohledem.
/ vedení, organizace, dohled, kontrola/

Setace instrumentária

- * převzetí instrumentária z úseku dekontaminace a čištění
- * vyhledání seznamu instrumentária
- * rozložení nástrojů na pracovní stůl /pouze 1 set/
- * vizuální kontrola nástrojů
  - hygienická /makroskopické nečistoty, průchodnost dutin/
  - funkční /zámký, zoubky/
  - technický stav /opotřebování, koroze/
- * ošetření instrumentária – promazání kloubů, zámků, čelistí
- * kontrola počtu a druhu nástrojů podle seznamu
- * správné uložení nástrojů na síto
- * kontrolní nebiologické testy
- * uzavření setu / plomba /

Setace instrumentária - kontrola

Setace instrumentária - ošetření

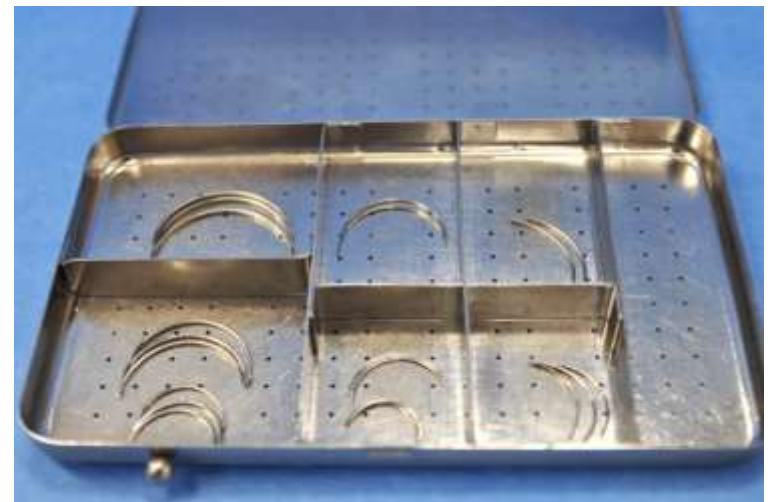

Setace instrumentária - skládání

Příprava šicích jehel

Použití sterilizačních obalů k opakované sterilizaci

Kazety, sterilizační kontejnery

- * kontrola celkového stavu /např.promáčknutí/
- * kontrola filtrů, těsnění, zámků
- * vložení chemického indikátoru sterilizace – není povinnost
- * osazení obalu štítkem s procesovým testem sterilizace a identifikačními údaji /název setu, datum sterilizace a expirace, podpis pracovníka/
- * uzavření obalu, ev.zajištění plombou
- * předání na úsek sterilizace

Použití jednorázových obalů

- * výběr vhodného obalu dle typu sterilizace doporučeného výrobcem ZP /PS, HS, PLS, FS, EO/
- * obal musí být opatřen procesovým testem sterilizace a další identifikace dle EN /číslo šarže, rozměr, ozn.CE, aj./
- * výběr odpovídajícího rozměru obalu dle velikosti ZP
- * uzavření obalu – zatavením na svářečce sterilizačních obalů
- zabalením obálkovou metodou
- * označení obalu identifikačními údaji /název ZP, datum sterilizace a expirace, podpis pracovníka/ mimo aktivní zónu

Balení jednotlivých ZP

Základní znalosti sestry v PP

Pracovní postupy, monitorování, kontroly a testování, přístrojová technika, dokumentace

Příklady:

- Dekontaminace ZP- vhodné dezinf. prostředky, postupy
- Ruční mytí- čisticí pomůcky a přípravky, rozložení nástrojů
- Čištění v automatických myčkách – testy mytí, čisticí prostředky, obsluha, mycí programy a procesy
- Instrumentárium – názvosloví, manipulace, ošetření, správné uložení v setu
- Obaly na opakované použití, jednorázové

Náročnost práce sestry v předsterilizační přípravě - shrnutí

- * Velké množství informací při zapracování
  - množství a různorodost nástrojů - 11oborů, 27 op.sálů
  - velký počet setů instrumentária - 540 setů
  - technologie na CS, obsluha přístrojů
- * Organizace práce v nepřítomnosti stan.sestry, VS
  - v prac.den v denní směně 20 zaměstnanců
- * Komunikace s klienty , řešení neshod
- * Vedení dokumentace
- * Dodržování HEŘ, zvl.při práci s kontaminovaným materiálem
- * Kumulace práce zejména v odpoledních a večerních hodinách
  - návaznost na ukončení operačních programů COS

Závěr

Sestra stvrzuje svým podpisem všechny činnosti v předsterilizační přípravě, které vykonává a nese za ně zodpovědnost.

Ve výsledku jde vždy o bezpečnost pacienta!

Práce sestry v oboru sterilizace je fyzicky i psychicky velmi náročná.

Jen tehdy může být dobře vykovávána, pokud jsou v souladu odborné teoretické i praktické znalosti.

Děkuji za pozornost.